

Категорія справи № 712/11218/16-ц: **Цивільні справи; Позовне провадження; Інші справи позовного провадження.**

Надіслано судом: **16.03.2017.** Зареєстровано: **17.03.2017.** Оприлюднено: **21.03.2017.**

Дата набрання законної сили: **15.03.2017**

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Справа № 22-ц/793/346/17 Головуючий по 1 інстанції Категорія : на ухвалу Марцішевська О. М.
Доповідач в апеляційній інстанції Бородійчук В. Г. **УХВАЛА**

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

15 березня 2017 року Колегія суддів судової палати в цивільних справах апеляційного суду Черкаської області в складі:

головуючого Бородійчука В. Г. суддів Василенко Л. І., Нерушак Л. В. при секретарі Анкудінові О. І.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в місті Черкаси апеляційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» на ухвалу Соснівського районного суду м. Черкаси від 30 листопада 2016 року про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року за позовом закритого акціонерного товариства «Кальвіс» до товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» про стягнення боргу.

Вивчивши матеріали справи, заслухавши представника ТОВ «Дніпро-Кальвіс», колегія суддів, -

в с т а н о в и л а :

03 жовтня 2016 року до Соснівського районного суду м. Черкаси надійшло клопотання ЗАТ «Кальвіс» про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року про стягнення з ТОВ «Дніпро-Кальвіс» 36 460,50 Євро боргу, 6 % процентного доходу від присудженої суми до моменту виконання рішення суду, 2 651,73 Євро арбітражні збори та 1 100,74 Євро витрати адвоката на правові послуги.

Ухвалою Соснівського районного суду м. Черкаси від 30 листопада 2016 року клопотання ЗАТ «Кальвіс» задоволено.

Визнано та надано дозвіл на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року про стягнення з ТОВ «Дніпро-Кальвіс» 36 460,50 Євро боргу, 6 % процентного доходу від присудженої суми до моменту виконання рішення суду, 2 651,73 Євро арбітражні збори та 1 100,74 Євро витрати адвоката на правові послуги.

Не погоджуючись із вказаною ухвалою суду, ТОВ «Дніпро-Кальвіс» в установленому порядку оскаржило її до суду апеляційної інстанції шляхом подачі апеляційної скарги.

В апеляційній скарзі ТОВ «Дніпро-Кальвіс» просить скасувати ухвалу Соснівського районного суду м. Черкаси від 30 листопада 2016 року як незаконну та постановити нову, якою відмовити ЗАТ «Кальвіс» в задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року.

Перевіривши матеріали справи, доводи апеляційної скарги, колегія суддів дійшла до висновку, що апеляційна скарга підлягає до часткового задоволення, а ухвала суду до зміни, виходячи з слідуючих підстав.

Правовідносини, що виникли з приводу визнання та виконання в Україні рішення іноземного суду врегульовані нормами Конвенції про визнання та приведення у виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року, Конституції України, Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж», Цивільного процесуального кодексу України.

Відповідно до ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Згідно ст. 3 Конвенції про визнання та приведення у виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року «...каждое Договаривающееся Государство признает арбитражные решения как обязательные и приводит их в исполнение в соответствии с процессуальными нормами той территории, где оспаривается признание и приведение в исполнение этих решений на условиях, изложенных в Конвенции. К признанию и приведению в исполнение арбитражных решений, к которым применяется настоящая Конвенция, не должны применяться существенно более обременительные условия или более высокие пошлины или сборы, чем те, которые существуют для признания и приведения в исполнение внутренних решений».

Відповідно до ст.35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражне рішення, незалежно від того, в якій державі воно винесено, визнається обов'язковим, та при подачі клопотання до компетентного суду виконується з урахуванням положень цієї статті та статті 36 цього Закону.

Процедура визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні регламентована Розділом VII Цивільного процесуального кодексу України.

Згідно ст. 390 ЦПК України рішення іноземного суду визнається та виконується в Україні, якщо його визнання та виконання передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або за принципом взаємності за домовленістю з іноземною державою, рішення суду якої має виконуватися в Україні.

Відповідно до ст. 391 ЦПК України рішення іноземного суду може бути пред'явлено до примусового виконання в Україні протягом трьох років з дня набрання ним законної сили, за винятком рішення про стягнення періодичних платежів, яке може бути пред'явлено до примусового виконання протягом усього строку проведення стягнення з погашенням заборгованості за останні три роки.

Згідно ст. 392 ЦПК України питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду та клопотання розглядається судом за місцем проживання (перебування) або місцезнаходження боржника.

Судом встановлено, що згідно рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року за позовом ЗАТ «Кальвіс» стягнуто з ТОВ «Дніро-Кальвіс» 36 460,50 Євро боргу, 6 % процентного доходу від присудженої суми до моменту виконання рішення суду, 2 651,73 Євро арбітражні збори та 1 100,74 Євро витрати адвоката за правові послуги.

Зазначене рішення набрало законної сили з моменту прийняття, тобто 06 листопада 2015 року, стало обов'язковим для сторін згідно Регламенту суду.

Задовольняючи клопотання заявника про надання дозволу на примусове виконання на території України рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, суд першої інстанції виходив з того, що підстав, передбачених законом для відмови у задоволенні клопотання не встановлено.

Не погоджуючись з таким висновком районного суду, ТОВ «Дніпро-Кальвіс» подало апеляційну скаргу (а.с. 70) на ухвалу суду першої інстанції, якою визнано та надано дозвіл на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року.

В обґрунтування вимог своєї апеляційної скарги, ТОВ «Дніпро-Кальвіс» вказало, що воно не брало участі в судовому засіданні Вільнюського комерційного арбітражного суду при розгляді справи № 328, оскільки Вільнюським комерційним судом не повідомлялося про розгляд вказаної справи, а відтак ТОВ «Дніпро-Кальвіс» було позбавлено можливості надати свої заперечення щодо позовних вимог ЗАТ «Кальвіс».

Тому вважає, що права ТОВ «Дніпро-Кальвіс» було порушено і районний суд на підставі п.2 ч.2 ст. 396 ЦПК України повинен був відмовити у задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення суду іноземного суду з підстав відсутності доказів належного повідомлення сторони про розгляд справи.

Перевіряючи законність та обґрунтованість ухвали районного суду, обґрунтованість доводів апеляційної скарги, письмових пояснень наданих сторонами, встановлених обставин справи, колегія суддів дійшла висновку, що ухвала суду першої інстанції в частині визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду відповідає вимогам чинного законодавства, а доводи апеляційної скарги в цій частині не дають підстави для її скасування чи зміни.

Як роз'яснив Пленум Верховного Суду України у пункті 12 своєї постанови від 24 грудня 1999 року № 12 «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України», відповідно до ст. 5 Нью-Йоркської Конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень, ст. 36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» - у визнанні й виконанні арбітражного рішення може бути відмовлено на прохання тієї сторони, проти якої воно спрямоване, тільки якщо ця сторона надасть компетентній владі за місцем, де запитується визнання й виконання, докази того, що сторона, проти якої постановлено рішення, не була належним чином повідомлена про призначення арбітра або про арбітражний розгляд чи з інших причин не могла подати свої пояснення.

Відповідно до частини 2 статті 396 ЦПК України у задоволенні клопотання може бути відмовлено:

- 1) якщо рішення іноземного суду за законодавством держави, на території якої воно постановлено, не набрало законної сили;
- 2) якщо сторона, стосовно якої постановлено рішення іноземного суду, була позбавлена можливості взяти участь у судовому процесі через те, що їй не було належним чином повідомлено про розгляд справи;
- 3) якщо рішення ухвалене у справі, розгляд якої належить виключно до компетенції суду або іншого уповноваженого відповідно до закону органу України;
- 4) якщо ухвалене рішення суду України у спорі між тими самими сторонами, з того ж предмета і на тих же підставах, що набрало законної сили, або якщо у провадженні суду України є справа у спорі між тими самими сторонами, з того ж предмета і на тих же підставах до часу відкриття провадження у справі в іноземному суді;
- 5) якщо пропущено встановлений міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та цим Законом строк пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання в Україні;
- 6) якщо предмет спору за законами України не підлягає судовому розгляду;
- 7) якщо виконання рішення загрожувало б інтересам України;

8) в інших випадках, встановлених законами України.

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» у визнанні або у виконанні арбітражного рішення, незалежно від того, в якій державі воно було винесено, може бути відмовлено лише: якщо сторону, проти якої винесено рішення, не було належним чином сповіщено про призначення арбітра чи про арбітражний розгляд або з інших поважних причин вона не могла подати свої пояснення.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 «Регламенту Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України» арбітражний розгляд здійснюється на основі змагальності та рівності сторін. До сторін має бути рівне ставлення, і кожній стороні мають бути надані усі можливості для викладення своєї позиції.

Як випливає із змісту статті 15 вказаного Регламенту усі документи, що надані однією стороною у МКАС повинні бути передані МКАС іншій стороні, якщо ці документи не були передані в ході арбітражного розгляду самою цією стороною іншій стороні під розписку. Своєчасне направлення сторонам усієї документації по справі забезпечується секретаріатом МКАС.

Як вбачається з матеріалів справи, а саме (а.с. 29-33) між ЗАТ «Кальвіс» та ТОВ «Дніпро-Кальвіс» було укладено договір № 522 від 09 березня 2012 року про продаж котлів.

Відповідно до п. 16.1 вказаного договору (а.с. 33), сторони встановили арбітражне узгодження, яким домовились, що всі спори, які виникнуть у сторін вони передають на вирішення Вільнюського комерційного арбітражного суду для вирішення арбітражним шляхом, спираючись на регламент Арбітражного суду. Отже, така умова договору є результатом домовленості сторін і ними не оспорується.

Районний суд правильно встановив наявність у даного арбітражного суду компетенції на розгляд справи і крім того, жодних заперечень з боку сторін з цього приводу не заявлялося ні в суді першої ні в суді апеляційної інстанції.

Як вже зазначалося вище, судом було встановлено, що 06 листопада 2015 року Вільнюський комерційний арбітражний суд ухвалив рішення у цивільній справі № 328, яким стягнуто з ТОВ «Дніпро-Кальвіс» на ЗАТ «Кальвін» 36 460,50 Євро боргу, 6 % процентного доходу від присудженої суми до моменту виконання рішення суду, 2 651,73 Євро арбітражні збори та 1 100,74 Євро витрати адвоката на правові послуги.

Під час розгляду справи в суді апеляційної інстанції, представником ЗАТ «Кальвіс» в заперечення доводів апеляційної скарги, надано суду заперечення на апеляційну скаргу ТОВ «Дніпро-Кальвіс», з якого вбачається, що 11 травня 2015 року Вільнюський комерційний арбітражний суд розпочав судовий процес за заявою ЗАТ «Кальвін» відносно боржника ТОВ «Дніпро-Кальвіс». Повідомленням у письмовій формі через кур'єрську службу, боржник був сповіщений про розпочатий судовий процес і йому направлено вимоги заявника.

В підтвердження даної обставини на адресу апеляційного суду надіслано та приєднано до матеріалів справи повідомлення МКАС про арбітраж від 11 травня 2015 року. Згідно реєстру електронних поштових відправлень, вказане повідомлення було направлено на адресу ТОВ «Дніпро-Кальвіс» і вручено боржникові о 14 год. 38 хв. 13 травня 2015 року.

Крім цього, 14 травня 2015 року аналогічного змісту повідомлення було повторно відправлено на електронну адресу, вказану боржником у договорі про спори. Згідно автоматичної системи доставки електронних листів вбачається, що листа було прочитано о 16 год. 42 хв. 15 травня 2015 року.

Також, згідно наданих суду доводів належності повідомлення боржника про хід судового засідання вбачається, що й усі інші повідомлення про розгляд судового процесу та його хід, а також рішення

арбітражного суду пересилалися на електронну адресу боржника.

Згідно з ч. 1 ст. 4 регламенту арбітражної процедури Вільнюського комерційного арбітражного суду надсилання усіх процесуальних документів відповідачу по електронній пошті вважається належним способом доставки і документи відправлені таким чином вважаються вручені стороні на наступний день після їх відправлення.

Тому в даному випадку, судом першої інстанції правильно було встановлено, що боржника постійно було інформовано про розгляд та хід судової справи.

Доводи апеляційної скарги щодо неналежного повідомлення сторони про розгляд справи спростовуються наданими ЗАТ «Кальвіс» доказами в їх заперечення. Крім того, на думку колегії суддів районний суд правильно встановив ту обставину, що надаючи свою згоду про арбітражне узгодження, зазначене в договорі № 522 від 09 березня 2012 року, ТОВ «Дніпро-Кальвіс» погодилося на умови регламенту арбітражної процедури Вільнюського комерційного арбітражного суду щодо надсилання документів по електронній пошті в разі виникнення спору та визнання таким чином арбітражним судом належного способу повідомлення боржника в разі виникнення та розгляду спору між зазначеними в договорі юридичними особами.

З огляду на вищевстановлені обставини по справі, колегія суддів дійшла висновку про те, що розглядаючи справу, суд першої інстанції належним чином з'ясував обставини, що мають значення для справи, зробив висновки, які відповідають обставинам справи, правильно застосував норми матеріального та процесуального права, що призвело до правильного вирішення питання про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду у цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року.

Однак, вирішуючи питання про визнання та надання дозволу на примусове виконання вищезазначеного рішення, судом першої інстанції не було враховано ту обставину, що відповідно до ст. 395 ЦПК України, якщо в рішенні іноземного суду суму стягнення зазначено в іноземній валюті, суд, який розглядає це клопотання, визначає суму в національній валюті за курсом Національного банку України на день постановлення ухвали. Так як, за офіційними відомостями НБУ, станом на момент постановлення ухвали районного суду, 30 листопада 2016 року був встановлений курс валют: 1 Євро = 27,0739 грн., тому колегія суддів вважає за можливе апеляційну скаргу частково, а ухвалу районного суду від 30 листопада 2016 року змінити, доповнивши її зазначенням суми стягнення в еквіваленті національної валюти на момент постановлення судом першої інстанції.

Керуючись ст. ст. 303, 307, 312, 314, 315, 317, 319 ЦПК України, колегія суддів, -

у х в а л и л а :

Апеляційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» задовольнити частково.

Ухвалу Соснівського районного суду м. Черкаси від 30 листопада 2016 року про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року за позовом закритого акціонерного товариства «Кальвіс» до товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» про стягнення боргу змінити.

Резолютивну частину ухвали Соснівського районного суду м. Черкаси від 30 листопада 2016 року викласти в слідуючій редакції:

Визнати та надати дозвіл на примусове виконання рішення Вільнюського комерційного арбітражного суду в цивільній справі № 328 від 06 листопада 2015 року у справі за позовом закритого акціонерного товариства «Кальвіс» до товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» про стягнення боргу з товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Кальвіс» на користь закритого акціонерного товариства «Кальвіс» заборгованості 36 460,50 Євро (за курсом Національного банку України становить

987 127 грн. 93 коп.) основного боргу за поставлений, але не оплачений товар, 6 % процентного доходу від присудженої суми до моменту виконання рішення суду, 2 651,73 Євро (за курсом Національного банку України становить 71 792 грн. 67 коп.) арбітражні збори та 1 100,74 Євро (за курсом Національного банку України становить 29 801 грн. 32 коп.) витрати адвоката на правові послуги.

Ухвала набирає законної сили негайно з моменту проголошення та може бути оскаржена в касаційному порядку протягом двадцяти днів до суду касаційної інстанції з дня набрання нею законної сили.

Головуючий :

Судді :